

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekaljšču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglašje in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Rojaki!

Priznana resnica je, da čegar je mladina, tega je prihodnost, in da narod nima prihodnosti, ako si svoje mladine ne ohrani. Zato so slovenski rodoljubi od nekdanj delali na to, da so v mladini budili in utrjevali zvestobo do vere, jezika in šeg svojega naroda. Kolikor mladine se v tujstvu potopi, toliko škode narod na svojem telesu trpi. To je toliko huje, ako se tujstvo širi in šopiri v domači hiši. Zato je dolžnost vsakega rodoljuba, da na primeren način in s poštenimi sredstvi brani odpad od vere, od jezika, od šeg svojega naroda, posebno pri mladini, ki je sprejemljiva, podobna vosku, v kateri se dá vtisniti lepa ali grda podoba.

Enako priznana je resnica, da nevednost je najdražja stvar v deželi, ker brani narodu, da bi se povspel do potrebnega blagostanja, in mu naklada butare, katerih ne nosi izobražen človek. Kdorkoli želi dobro svojemu narodu, pomaga v svojem delokrogu in po svojih močeh, da se v ljudstvu z vernostjo in npravnostjo širi znanje v potrebnih in koristnih rečeh, da narod napreduje v pravi omiki in v blagostanju, kolikor je to mogoče doseči.

V svesti si teh resnic in spominjajoč se pesnikovih besedij, da

Ne, kar veleva mu stan,

Kar more, mož je storiti dolžan,

so goriški rodoljubi pred 22 leti osnovali prvi slovenski otroški vrt v Gorici, iz katerega se je razvilo slovensko šolstvo tako krepko, kakor je sploh znano, katero spominja na ženefovo zrno, ki je malo, a vzraste v veliko drevo.

Radodarnost slovenskih rodoljubov in prijateljev šole je omogočila, da so se do zdaj vsi ti zavodi vzdrževali ter da se jim je zgradilo tudi krasno, obširno poslopje.

Ali to poslopje v kljub svoji obširnosti ne zadostuje več vsem potrebam, in odbor „Šolskega Doma“ je bil siljen misliti na to, da zgradi v južnem delu mesta novo šolsko poslopje, sicer manjše od sedanjega, vendar tako, da bi zadostovalo ondašnji potrebi.

LISTEK.

Svoji k svojim.

Česki: Karolina Světa.

(Dalje.)

Julij je zopet odkimal in začuden pogledal Milko kakor vselej.

„Samo ne povej nikomur, ker ne vem, ali se mi to posreči, potem bi se mi ljudje smejali“ pove mu tako odkrito, kakor se je razgovarjala drugekrat z njim. „To je: polagoma hočem poskušati, da napravim medene kolače še lepše nego smo jih prodajali do zdaj, da bodo morali ugajati vsakomur. Te medene kolače bom zavijala v zamotke, a na vsak napravim lepo sliko in spodaj lepe stihe, ali vedno le češke. To bo cibelški proizvod, ki se bo prodajal in kupoval po vsem Češkem, če Bog da“.

Julij je bil trdno prepričan, da tudi res bode tako.

„Ali kako si se pa tega domislila?“ vzklikne čisto presenečen radi njene domiselnosti, (kakoršne ni bil prejel sam ob krstu).

Spet se mu nasmeja, da se jej za-blesté snežnobeli zobje.

„Na to so me navedle švedske vžigalice“.

Kupljen je v ta namen potreben svet, izdelani in potrjeni so stavbeni načrti, sestavljen je preudarek, ki znaša okroglih 56.000 K. Dobili so se mojstri, ki so pripravljali delo prevzeti in izvršiti je po dogovoru; vse je pripravljeno, le glavna stvar, potreben denar, še manjka.

Zato se obrača odbor „Šolskega Doma“ z uljudno in nujno prošnjo do vseh rojakov in rodoljubov v mestu in na deželi, naj bi z radodarnimi doneski, kakor so to storili že večkrat, omogočili prepotrebno zgradbo v skupno in splošno korist goriških Slovencev.

Nikdo naj se ne oteguje narodnemu davku, ki prinese obilne obresti. Vsakdo naj da, kolikor utrpi. Komur je Bog obilno podelil, naj se obilno spomni učnih zavodov; kdor ima malo, naj od tega odtrga kaj za občekoristno podjetje. Komur je laže dati v blagu nego v denaru, naj blago odbere. Komur je ljubo, naj pripomore z vožnjo, delom, ali raznim gradivom, katero zidarski mojster sprejme ter porabi pri stavbi ali zaračuni društvu v korist.

Društvo sprejme s hvaležnim srcem vsakteri dar, ga vpiše v svoje knjige ter objavi potom tiska sproti in pri letnem obračunu.

Rodoljubi, ki so se oglašili kot ustanovniki, pa niso vplačali še vsega zneska, naj porabijo sedanjo priliko, da doplačajo, kar še manjka do polnega zneska.

Ne čakajmo mecenov (bogatih dobrotnikov), ki so redko sejani, marveč znašajmo domovini na oltar od pičlih prislužkov svojega uma in svojih rok in od skromnih prihrankov, ki nam morda niso neobhodno potrebni.

V skupnem prizadevanju, v slogi je moč. V tem znamenju smo goriški Slovenci zmagovali in napredovali. To znamenje bođi nam tudi v bodoče naše geslo, naš ponos!

Rodoljube v mestu in na deželi prosimo, naj nabirajo med svojimi znanci in prijatelji ob vsaki dani priliki, veseli, žalostni, rodbinski ali splošni, v korist „Šolskemu Domu“ pa naj pošiljajo dotične zneske društvu odboru.

Naj oživijo mnogoštevilni zamorci, ki so nekdanj žrli v korist „Šolskemu

„Kaj — vžigalice? Kako pa to?“

„Nekega dne zapazim, da je na onih škatljicah samo švedski napis; in vendar švedski narod ni tako velik, niti je bil kdaj tako slaven, kot naš narod — to so nam povedali v šoli. Ali ker so te vžigalice boljše, nego druge, in jih dozdaj niso mogle druge nadkriliti — za to so razširjene po vsem svetu. Ljudje jih radi kupujejo in gledajo pri tem na napis, izgovarjajo ga, in marsikateri pomisli: Vsekako bo to vrl narod v oni deželi, ko napravlja tako dobro blago, kakoršnega nemajo druge. A mnogi zaželi — kakor tudi jaz — da bi spoznal to deželo in ta narod“.

„In tako bode tudi s tvojimi medenimi kolači“, zatrjeval je Julij Milki.

In za nekaj časa se vzbudi v njem misel, kaj, ko bi se ustavil materi in bi se ne dal odvesti v Neusberg? Ostal bi doma ter posnemal in podpiral svojo součenko v proizvajanju kolačev. In to vzbudi v ljudeh voljo, da bodo želeli spoznati mesto proizvajanja, ki je bilo do zdaj tako malo poznano v domovini.

Ali isti hip se začne iz hiše materin glas. Zvala ga je k večerji. In pri

Domu“, a ležijo zdaj pozabljeni in opranešeni v kotih, ne da bi vršili narodno dolžnost, ki jim je bila odločena. Vsak, kdor je vzel zamorca v rejo, naj skrbi, da se mu bo dobro godilo v korist naši učeči se mladini.

Kajti če mladino ohranimo narodu, ohranimo narod samega sebi. Če nevednost in dušno temo preženemo s krščansko resnico in vsakovrstnim koristnim znanjem, olajšamo in oslajšamo življenje tisočem, ki bi sicer zdihovali v neugodnih razmerah. Krščanska resnica in vsakovrstno svetno znanje nas oprostijo ter deležne stori življenja prostih narodov in ne sužnjev.

Zato trudimo se vsi, da bomo vedno bolj deležni prave luči in svobode, katero dosežemo, ako smo — složni v delu!

V Gorici, 7. marca 1901.

Odbor.

C. kr. kmet. družba v Gorici.

(Konec.)

Da pa oni stan, ki je dosedaj vzdrževal italijansko nadvladje nad slovenskim plemenom, terorizuje pod načelstvom dr. Pajerja tudi danes in celo v c. kr. kmetijskem društvu naše slovenske posestnike, pa kaže sledeče:

C. kr. kmetijsko društvo je štele za letošnji občni zbor v goriškem sodnem okraju, ki je za to društvo najvažnejši, ker odloča toliko glede števila članov centralnega odbora, kolikor glede na udeležbo občnega zbora, 260 članov. Od teh je zanesljivo slovenskih glasov 103, 113 italijanskih, od ostalih 44 pa jih biva 13 izven dežele, 31 pa jih je iz uradnih, plemenitaskih ali takih krogov, da se sme z gotovostjo na nje računati, da so vsaj nepristranski, da torej pri volitvah in sklepih, ki so političnega pomena, nikakor ne sodelujejo.

Ko se je lansko leto oglasilo preko 100 članov slovenske narodnosti za pristop, so Lahi odklonili sprejem teh članov z motivacijo, da je v kmetijsko družbo sprejemati le take člane, pri katerih je vsaj domnevati zanimanje za prosep kmetijskega društva. Oglejmo si torej

tem presunljivem zvoku so se mu brzo razkadile one namere in težnje. Prišlo mu je na um, kako bi mati sprejela to namero; kako bi se srdila in plakala. In čutil je v duši vsa očitanja, s katerimi bi ga mati obsula; in med temi bi ga najbolj hudo zadela graja, češ, da je ne-hvaležen.

Milka je opazila, kaj se godi v njem in da ne odpravi nič pri njem. Obrne se torej molče od njega in on je ni skušal zadržati niti z besedo, niti s kretanjem. Tako sta se ločila dobra tovariša iz detinskih let.

In nič nista pokazala, koliko ju je to zadelo, da se morata ločiti radi tega.

Ali tedaj, ko sta čutila, da eden drugega ne moreta več videti, ali čuti, se je storilo obema milo. In kakor na ukaz sta hitela vsak v svojo hišo; zdelo se je, da jima gori glava, ali ju gonijo kaki zli duhovi.

III.

Ves v solzah se je poslavljaj Julij Kotnik od rojstne hiše in svojih cvetic, ki jih je Milka tako občudovala, pa od hmeljne hladnice, pod katero je tako rad počival in sanjaril.

statistično „sine ira et studio“ razmerje med člani. Dobimo med Slovenci 44 posestnikov, 10 kmetskih občin, 3 sadjerejska društva, 2 zavarovalnici za govejo živino, 3 ljudske učitelje in 6 strokovnih uradnikov; torej neposredno interesiranih za prosep kmetijstva 68 članov. Od Italijanov pa je 19 posestnikov, 3 strokovni uradniki, 1 kmetska občina, društvo za varstvo lova in komisija za pogozdovanje Krasa, skupaj 25. — Od razumnikov zastopan je slovenski del z 9 duhovniki, 5 odvetniki, 2 notarji, 4 profesorji, 4 c. kr. uradniki, 1 deželni in 1 zasebnim uradnikom, vsega 26. Italijani pa imajo od razumnikov 2 duhovnika, 10 odvetnikov, 1 notarja, 3 inženerje, 3 geometre, 2 častnika v pok., 4 profesorje, 2 zdravnika, 3 lekarnarje, 1 deželnega, 1 zasebnega in 3 c. kr. uradnike, skupaj 36. Ker priznavamo ne le pravico, ampak tudi dolžnost razumnictvu, da se zanima za prosep kmetijskega društva, štejejo kot opravičene člane 94 slovenskih in 61 laških. Navstane torej vprašanje, kdo odloča v c. kr. kmetijskem društvu. Odgovor dobimo v tem: Slo-

venci imamo izven gori naštetih članov en denarni zavod, Italijani pa dva denarna zavoda, mestno občino Gorica, mestno deško šolo (Passaggio Edling), odvetniško zbornico, trgovsko - obrtno zbornico, Gremio farmaceutico, Gabinetto di Lettura, Lega Nazionale, Società politica Unione, Società politica Friulana, Unione Ginnastica, torej 12 takih, recimo neopravičenih članov. — Poleg tega imajo Slovenci obrtnikov in trgovcev, t. j. takih, ki so po stanu odvisni od trgovine in obrti in ne od posesti, 8. Temu nasproti imajo Italijani takih trgovcev in obrtnikov 40, med njimi seveda 5 židov.

Te številke nam dajo jasen odgovor, da v Gorici laški trgovci in obrtniki židovskega in nežidovskega pokoljenja vrše boj proti nam, kakor v trgovinski-obrtni zbornici in v deželnem zboru, tako tudi v kmetijskem društvu. — Pri pregledovanju teh števil moramo priti zopet nehote do zaključka, da nam vse zlo v našem javnem življenju prihaja od goriških laških trgovcev in obrtnikov, katerih eksistenca je odvisna od politične nezavednosti našega kmeta. Te številke

Izpoznal je iz materinih besedi, da ona nikakor ne pripusti, da bi prebil počitnice pod rodno streho, in to samo zato, ker se je bala za njegovo nemščino v Cibelicah.

Bolelo ga je tudi, ko je videl, da Milka že izvršuje svoje žuganje. Kajti nikdo od vseh součencev ni prišel, da bi se poslovil od njega, in ti izvestno največ zaradi nje in njene stroge prepovedi. Čutil je, da je izrekla nekako sodbo nad njim, kot odpadnikom; in ta sodba se je glasila: da njegovi sedanji prijatelji postopajo z njim kot s tujcem.

Ali gospa Dora je malo pazila na njegove solze, tajno bolni bojazljivi upor; odpeljala je sina v povsem nemško hišo, katero jej je bil pohvalil tvornični vratar.

Julij pride torej v hišo svojega novega gospodarja, bilo mu je kot bi bil padel led nanj: kajti gospodar, gospodinja in otroci — vsi so ga pozdravili nemški. Bilo mu je, kakor bi bil prišel v neki drug svet, in neprestano se mu je vrtelo v glavi.

(Dalje pride.)

nam kažejo po eni strani, kako jalov je izgovor dr. Pajerja in njegovega tajnika Huguesa, da je treba sprejemati v društvo le člana, ki so v to takorekoč poklicani in aritmetično kažejo, da je dr. Pajer, odkar je prevzel predsedništvo, tudi s pomočjo goriških trgovcev in okrtnikov pričel sistematično boj proti slovenskemu življu v tem društvu. Po drugi strani pa govore navedene številke jasen opomin našim duhovnikom, učiteljem in sploh vsem umnikom v mestu in na deželi, da osredotočijo vse svoje delo v obrambo gospodarskega razvoja našega dela dežele proti najnevarnejšemu ekonomičnemu nasprotniku, t. j. laške-u trgovcu in obrtniku v Gorici. Te številke pa naj si tudi vlada dobro ogleda, da nam potem ne zameri, ako se branimo po oni poti, ki nam je jasno začrtana.

Narodi in države in njih stališče nasproti Rusiji.

Pod tem naslovom je priobčil list „Slavisches Echo“ v zadnji svoji številki jako umesten in podučljiv članek, katerega smo se namenili tudi mi podati svojim čitateljem v približnem prevodu:

„Naj si bode izid rusko-japonske vojske že kakoršen si bo, koristna bode ta vojska ne le za Ruse, ampak za vse Slovane, ker jim bode nudila priliko natanjko in korenito spoznavati svoje prijatelje in sovražnike. Kakor nam dokazuje zgodovina, bili so Slovani premnogokrat prezaupljivi. Zaradi tega pa je tudi sedaj japonska diplomacija prekanila rusko, četudi je ta drugače še precej previdna.“

Z zavratnim napadom Japoncev na Ruse se je navidezno spremenil ves svetovni položaj, v resnici pa se je postavila arijska civilizacija nasproti Slovanstvu na isto stališče, katero je prav za prav vedno zavzemala. Razložek obstoji samo v tem, da so začeli Slovani še-le zdaj spoznavati to stališče. Slovanški narodi bodo imeli zdaj priliko spoznavati prav natanjko ne le sovražnike Rusov, ampak tudi svoje lastne sovražnike.

Na sploh se dela med narodi in njihovimi vladami nekaj razložek, kar je tudi popolnoma opravičeno. Koristi pa, radi katerih je nastala rusko-japonska vojska, niso nikakor take, ki ne bi bile splošno veljavne za ruski narod in za rusko vladno objednem. Rusija hoče namreč v interesu vseh svojih podanikov braniti Mandžurijo, in za to ravno gre v sedanji vojski. V rusko-japonski vojski niso toraj prizadete le koristi ruske vladarske hiše ali pa ruske vlade, marveč prizadete so s to vojsko koristi cele Rusije. Oni ruski podaniki, ki bi se v ti vojski postavili proti Rusiji, postavili bi se ne le morebiti proti ruski vladarski hiši ali pa proti vladi, ampak postavili bi se proti celemu ruskemu narodu ter se proti njemu zagrešili.

Prav za prav so kulturelne in gospodarske koristi Rusov v Aziji in na posled v Mandžuriji identične z onimi celega civiliziranega sveta, kajti premnogo gospodarskih koristi, katere bodo Rusi pridobili v Aziji, pride prav gotovo v hasek drugim arijskim narodom. Te splošne koristi pa, katere bi imel ves civilizirani svet od pridobitev ruskega napora v Aziji, bi ga morale napotiti, da bi v rusko-japonski vojski simpatiziral na vsak način z Rusijo in ne z Japonci.

Pa ne samo to, marveč vsa Evropa in ne le v nji živeči Slovani morala bi biti v ti vojski solidarna z Rusi. Pa vsaj evropejski narodi bi morali, ako bi spoznavali svojo korist, stati na strani Rusije, četudi bi njih vlade iz kakoršnihkoli ozirrov stale na drugem stališču.

Mento takega normalnega domnevanja vidimo pa v tem slučaju ravno nasprotno. Angleška vlada kakor tudi angleški narod razkrinkala sta se kot prava provzročitelja vojske na Skrajnem ustoku in Rusija ima to za plačilo, da je v angleško-burski vojski pustila pri miru Angleže, mesto da bi že takrat na svojo korist in na korist drugih arijskih naro-

dov skušala Angleže oslabiliti. Angleško proglašenje neutralitete v rusko-japonski vojski je podobno postopanju onega, ki je koga smrtno ranil, a se potem hlina za nedolžnega. Bilo je smešno in frivolno objednem, ko je takozvano javno mnenje zatrjevalo, da bi bila Angleška v rusko-japonskem sporu lahko najboljši posredovalec. Ako bi bilo res, da so tako tudi na Francoskem menili, vsaj tako je bilo čitati v listih, potem bi si bila francoska diplomacija s tem podpisala najeklatantnejše spričevalo svoje ubožnosti na duhu.

Kot pravi pristaš Angležev glede hujskanja Japoncev proti Rusom, skazale so se tudi Zjedinjene ameriške države. Bila je toraj prava pustna šala, ko so se nekateri obrnili na predsednika Roosevelta, moža židovskega pokolenja, naj bi on posredoval za mir, ko je bila rusko-japonska vojska že pričeta. Gotovo je, da imata rusko-japonsko vojsko na vesti Angleška in Severna Amerika, četudi ju zaradi tega vest prav nič ne peče.

Gola gmotna in politična sebičnost Angleške in Severne Amerike zavleda je Japonce, ki se sicer smatrajo za zvite, da so začeli pobirati iz žerjavice kostanj za svoje podpihovalec.

Francoska, ki je zaveznica Rusije, se je glede rusko-japonske vojske tudi izrekla za neutralno. Bili so pa tam nekateri kratkovidni možje, celo v vladnih vrstah, ki so se začeli zadnji čas nekako približevati Angležem.

(Konec pride.)

Drugi odgovor trnovski „stranki prava“.

Lokve, 2. marca 1904.

IV.

„Soča“ pravi, da lokvarski fajmošter išče dopisnika: — nu, on — če je res on, „Soča“ že to vé! — ga išče v odprtem pismu: prosi uljudno, naj se oglasi. Res je, kakor pravi „Soča“, da išče osebo; pa tudi pové, zakaj? Če pa nočete tega razumeti, moram italijanski govoriti: *Compatisco!*

Ravno tam pravi „Soča“, da Plesničar (posnemam Vaš elegantni jezik) ni rojen za mir. Nu, gospod urednik „Soče“! Če avgusta meseca, ko se bliža jug, Vas bolhe nadlegujejo s picanjem, je Vam to všeč? Ali ne boste skrbeli, da se jih znebite? Zakaj torej župnika le natolcuje in obrekujete, in ne pridete na dan z njegovimi črnimi čini? Koliko Vi in dopisnik s Trnovega grozita z nekimi ovadbami! Le ven ž njimi, da se ne porče o vaju, kakor o tisti tatici, katera je pošteno ženo zmerjala za tatico, in to zategadelj, da bi sama ne bila tatica ...

V.

Vi „Sočin“ urednik predbacivate Plesničarju, da je vzročil v hribih klerikalno divjaštvo! Prosim, zakaj ne posnimate mene in mu ne dokažete vseh „klerikalnih“ grehov? Bi li bilo Vam všeč, če bi Vam kdo rekel, da ste petelin na kupu gnoja? Zagotovo ne! Uvažujte tedaj besede: Ne stori ti drugemu, kar želiš, da drugi tebi ne store!

Uljudno Vas prašam, so li epiteta (nadevki): politikujoči fajmošter, politikujoči nunci, klerikalno divjaštvo, pop in drugi — znak izobrazbe ali surovosti? Sumničiti in obrekovati, pa ne dokazati, je li to omika? Prezirno dajati vulgarna imena komu, ko ni treba, kakor si dajajo fantalini po zimi s snegom, je li to olika? — Mar ne bivate v mestu in ne občujete z izobraženimi ljudmi, ko dopuščate v svoji „Soči“ take surove napade? Mar mislite, da je „Soča“ samo za kmete, in da je za kmeta vsak fater dober?

VI.

Toda riba začne pri glavi smrdeti. Poglejmo malo v preteklost!

Ko je bil državni zbor prvokrat otvorjen, je vse mgolelo liberalcev; ali sčasoma so prišli liberalci čisto ob kredit — in zavoljo sramote so se prelevili v naprednjake. Mi moramo sicer njih novo ime štovati, toda usojamo si prašanje: v čem ste napredovali?

Ali v živino-, sadje-, čebelo-, trtoreji? O tem ni sledu! — Napredovali ste le v eni stroki, namreč — kakor sem dokazal — v surovosti!

Prašam Vas, bratje! Imajo li Slovenci 400 milijonov duš kakor Kitajci, da se tako med seboj koljete? Je li treba dveh strank? Narod je nepremagljiv, ako je složen! In kdo je nesloge kriv? Ščubarji, ki pravijo, da so naprednjaki.

Končam!

Ako sem pravo govoril, priznajte to, in sledilo bo štovanje od poštekakov; ako sem krivo govoril, dokažite, toda uljudno, kakor brat bratu in kakor pristojno izobraženemu človeku: — porok sem, da Vas bom prosil za oprostjenje.

Ako pa mi odvnete z Vašim elegantnim govorom: Vašega poduka nam ni treba, mi že vemo sami, kaj nam je storiti! Vi ste klerikalni podrepnik itd. — potem snamem pred Vami svojo kosmato kapo in porečem: *Mein Compliment!*

Uverjeni pa bodite, da sam v jamo pade, kdor jo drugemu koplje! Če pa tudi tega ne morete razumeti, potem moram latinski govoriti: *Sancta simplicitas!*

Neduhovnik.

Dopisi.

Iz goriške okolice. —

Ljubi prijatelj!

Danes idiva dalje v „poglavju o žepu“! Ti bi torej rad „farbal“ našo javnost, da si doslej preslabo skrbel za svoj žep; ljudje pa, ki ti niso nikoli zapali — in med temi sem bil tudi jaz — so že koj ob tvojem prihodu v Gorico jeli dvomiti nad pristnostjo tvojega rodoljubja. Oni si namreč niso dali iz glave izbiti slutnje, da bodeš izkoriščal narodnost za svoj žep, in da že prvi tvoj nastop je opravičil to slutnjo.

In res, ko je buknil razkol, odpadle so vse prejšnje zavire in zapreke tvojim mehovom. Zavihralo je „narodno“ gibanje, da se je vse kadilo — seveda po „Soči“. Od takrat je tvoja „Soča“ poslala v svet toliko „narodnih“ načrtov in projektov, ustanovila toliko društev, družb, zavodov in podjetij, da bi ti jih bil moral pomagati menda sam antikrist kresati iz zemlje in bi ti bil moral nositi tudi denar, če bi bil resnično ekzistiral tisti denar, s katerim je v ogromnih številkah računala tvoja „Soča“. Ali prijatelj moj, saj se poznavam! Ves ta velikanski „napredek“, katerega bistro oko najde le v tvoji „Soči“, in katerega prikaže prihodnost v taki luči, da bode le na škodo in sramoto Slovincem na Goriškem, je le maneuver, katerega uprizarja tvoja „Soča“, da ji je mogoče bolj uspešno vršiti glavno nalogo, t. j. skrbeti za tvoj žep. Ni kaj reči; ona res razume svoj „gšeft“. Ona prav dobro pojmuje pregovor: Kjer se več oslov valja, tam več dlake ostaja. In temu pregovoru zvesta kar bruba iz sebe podjetje vrh podjetja, misleč si: Če eno izpodleti, pa drugo „vrže“, in če vrag vse vzame, eno „nam“ vendar ne uide: inserati so „naši“. To vidiš, prijatelj, je tisti velikanski zakulisni meh, kateri je razpihal tvoj in tvoje „Soče“ „napredek“, po katerem že boli in bode še le prav bolela glava marsikaterega, le tebe ne; kajti toli neumnega te še ne smatram, da bi bil uprizaril vso to komedijo sebi na škodo. O ne! Ti že veš, kaj delaš. Ti si si izbral ulogo lisice in prepuščáš drugim ulogo neumnega volka. In v tej ulogi nisi več novinec, igraš jo že celih petnajst let.

Ko si torej l. 1889 dobil „Sočo“, si dobil ž njo tudi še nepoterjane naročnine — v lepem znesku. In takrat v prvem začetku nisi našel nujnejšega dela, nego te dolžnike strašiti s sodnijsko potjo! Že to dejstvo je nam tvojim tedanjim nezaupnikom dovoljno odprlo oči, in to dejstvo tudi prav živo kaže, kako si že takrat pričel „preslabo skrbeti za svoj žep“! Kje je bila takrat tvoja „svečana obljava“, kje tvoja „možka beseda“, da bode

imel ves dobiček le narod slovenski? Ali so bili ti dolžniki morda kaki koštruni? Ali niso bili temveč nasproti tvoji „Soči“ pravi zastopniki slovenskega naroda. t. j. narod sam v manjšem številu? In ta narod si pripravljen ti sodnijsko preganjati kar pri prvem začetku svoje časnikarske kariere, ali z drugimi besedami: ti zahtevaš od tega naroda, naj znaša v tvoj žep denar, katerega je dolževal drugemu žepu! In sedem let pozneje (ob 25-letnici) še osle briješ iz tega naroda, zagotavljaš mu s „svečano“ in „možko“ besedo ves dobiček od svoje „Soče“ in obljubujš mu, da „si mu posvetil vse svoje moči, duševne in gmotne“! — No, to je že zares klasično „posvečenje duševnih in gmotnih močij“, da komu pumpamo denar iz žepa! In potem, prijatelj moj, misliš še koga uveriti, da si doslej še preslabo skrbel za svoj žep! Kdor bi mogel kaj takega verjeti, ta bi imel res s plankami obite možgane!! —

A. K.

Politični pregled.

Državni zbor.

Danes se je torej sešel naš državni zbor. Pred sejo imajo razni klubi svoja posvetovanja. Zasedanje bode jako kratko, posebno pa še, ako se ne posreči vladi Čehe pregovoriti, da opuste vsaj za zdaj obstrukcijo. Neki češki list ve celo povedati, da misli po sedanjem zasedanju državni zbor vlada razpustiti. Sicer so pa taki glasovi že leto in dan na dnevnem redu in so nekaj bau bau, namenjen Mladočehom. Čehom nasprotni listi, v prvi vrsti pa vladni, hočejo po vsi sili vedeti, da so Mladočehi prišli pri svojih volilnih ob zaupanju. To so pa le po-božne želje dunajskih vladnih krogov in sploh vseh nasprotnikov češkega naroda. Tudi Ebenchohovo glasilo se trudi dokazovati, da bi Čehi gotovo poprej dosegli notranji češki uradni jezik in pa češko vseučilišče na Moravskem, ako bi opustili obstrukcijo. Čehi pa se za take navsvete nič ne zmenijo in bodo gotovo svoje postopanje uredili tako, da bode najprimernejše odgovarjalo koristim češkega ljudstva.

Grof Khuen Hederwary minister a latere.

Pristaši starega Khuenovega sistema na Hrvatskem pozdravljajo z veseljem imenovanje grofa Khuen Hederwaryja ministrom a latere. Oni se nadejajo namreč, da bode Khuen Hederwary pristikal na sedanjega bana grofa Pejačevića, naj ne spremeni sistema na Hrvatskem. Imenovanje grofa Khuen Hederwaryja ministrom a latere napravilo je mučen vtis na vse one, ki so pazljivo sledili kazenski razpravi, ki se je pred nekaj tedni vršila proti dr. Potočnjaku, in v kateri so prišle na dan strašno grde reči proti grofu Khuenu, take namreč, da bi moral človek, kateremu se kaj jednakega očita, izginiti za vedno z javnega pozorišča.

Poljaki in rusko-japonska vojna.

Na Poljskem so nastale zdaj tri stranke. Vsepoljska stranka simpatizira z Japonci in njeno glasilo je „Slovo Polskie“. Ti stranki pripadajo tudi poljski židje. Potem je zmernejša poljska stranka, ki ni popolnoma za to, da bi bili Rusi tepeni. Glasilo te stranke je „Nova Reforma“. Odločno za Ruse pa pišejo listi „Gazeta Narodova“, krakovski „Glas Narodu“ in „Dzienik Poznanjski“. Poznanjski Poljaki so vsi odločno na ruski strani. Japonci bi radi s Poljaki nekako računali, misleč, da bi Poljaki lako pričeli s kakim revolucionarnim gibanjem, naperjenim proti Rusiji. „Novoe Vremja“ pripoveduje, da sta prišla pred kratkim na neko poljsko slavnost na Dunaju dva japonska vojaška atašeja, tamkajšnjega japonskega poslanštva, ne da bi bila vabljeni, kar je vzbudilo veliko senzacijo. Imela sta baje nalogo, da pridobita vse Poljake za Japonsko. Japonci mislijo namreč, da bi, ako bi se jim to posrečilo, uplivalo gotovo tudi na one Poljake, ki se nabajajo v rusko-japonski vojski in teh bi bilo po mnenju lista „Varšavski Kurier“ kakih 40%. Ali Japonci se popolnoma varajo, ako se nadejajo, da dobe pri Poljakih zaveznikov, ki bi jim lahko kaj pomagali.

Zjedinjenje srbskih radikalnih strank.

Obe radikalni skupini sta se med seboj popolnoma sporazumeli. Predsednikom je izvoljen župnik M. Curić. Valed tega razpolaga vlada čez veliko večino.

Pobratimstvo srbskih in bolgarskih dijakov.

V Sofijo je prispelo v nedeljo 200 srbskih dijakov. Na postaji so jih bolgarski dijaki prisrčno vsprejeli. Zbralo se je vse polno občinstva, ki je došlece burno pozdravljalo. Srbski in bolgarski

dijaki so se posvetovali o vzajemnem postopanju napram macedonskim dogodkom.

Organizacija orožnikov v Turčiji.

Gledé organizacije orožništva v Turčiji vrše se posvetovanja že cele tedne. Pred dnevi sta ruski in avstrijski poslanik Porti naznanila neke sklepe dotične komisije ter jo opozarjala, naj dotične sklepe prej ko prej izvrši. Na dotično spomenico pa je odgovorila Porta te dni, da so isti naperjeni proti suvereniteti Turčije, ter da se je pričela reorganizacija orožništva po belgijskih in švedskih časnikih. Telega ugovora pa ruski in avstrijski poslanik ne morata vzeti na znanje in bodeta nanj zopet odgovorila Turčiji. Iz tega je pač razvidno, da se Turčija z vsemi reformami le igra, ter da bo treba proti njej drugače postopati.

Rusko-japonska vojska.

Zadnje dni so sicer poročali listi, da se je japonsko vojno brodovje približalo Vladivostoku, ter da so Japonci v bližini Vladivostoka izkrcali kakih 2400 vojakov. Zadnja vest so popravili listi tako, da je bil kraj, kjer so Japonci izkrcali onih 2400 vojakov, oddaljen od Vladivostoka le 350 km. O japonskem vojnem brodovju pa ni bilo zadnje dni ne duha ne sluha več. Hkratu pa prihajajo zdaj vesti, da so začeli Japonci v nedeljo popoldne ob 1. uri 25 m bombardirati Vladivostok s petih ladij. Dotična brzozavka iz Petrograda se glasi: Danes, t. j. 6. marca, se je približalo k obrežju zaliva Usuri in sicer ob 1. uri in 25 m pet japonskih oklopnih in dve križarki, ki so prišle od otoka Askold. Imenovane ladije postavile so se v bojno črto nasproti zalivoma Patrokol in Sobol ter so začele streljati z vsemi topovi, ki nesejo jako daleč. Sovražno brodovje bilo je oddaljeno od obrežja kakih 8 vrst. Strelji so bili naperjeni proti obrežnim utrdbam. Niso pa prizadeli nikake škode ne baterijam, pa tudi mestu ne. Večina izstreljenih projektilov ni razpočila. Naše baterije, pri katerih sta bila generala Voronec in Artamanov in drugi vojaški dostojanstveniki, niso niti streljale in so le pričakovale, da bi se jim sovražnik bolj približal. Bombardiranje je trajalo 55 m. Ob 2. urah in 20 m je nehal sovražnik streljati potem, ko je oddal 200 strelcov in se je umaknil zopet nazaj proti otoku Askold. Sovražne ladije bile so pokrite z ledom. Napad, ki ni nam prav čisto nič škodoval, stal je sovražnika najmanj 200.000 rubljev. Prebivalstvo bilo je popolnoma mirno. Pripravljeno je bilo že od zjutraj na ta napad, kajti že za rana so zapazile straže daleč na morju sovražno brodovje.

General Pflug brzozjavlja iz Port Arturja: Tukaj in v Inkau-u vse mirno. Očividni poročajo, da leže med otoki pri Čemulpu ostanki potopljene japonske križarice.

Odpoklicanje korejskega poslanika iz Petrograda se smatra kot napoved vojske od strani Koreje. Odslej bo Rusija s Korejo ravnala kot sovražno državo.

V New Yorku, je bil velik ljudski shod, sklican od Ircev, ki je protestiral proti ameriški časopisju, ki stoji na japonski strani, in sklenil poslati predsedniku Rooseveltu poziv, naj se Amerika ne dá izrabljati Angležem proti Rusiji.

V zadnjem času poročajo listi, da je oddelek baltiškega vojnega brodovja odmenjen za Vztočno Azijo in sicer štiri največje in najmodernejše oklopnjače: „Borodino“, „Orel“, „Imperator Aleksander III.“ in „Knjaz Suvarov“. Nadalje vojne ladije II. reda: „Oslabija“, „Narvarin“, „Sisov Veliki“ in „Imperator Aleksander II.“. Tež eskadri pripadajo še križarke „Dimitrij Donskoj“, „Oleg“ in „Aurora“, „Zemčug“ in „Isumrud“, vsega vkup 13 vojnih ladij.

V minulih dneh bilo je odposlanih iz reške tvornice Whitehead 15 torpedov za rusko mornarico. Zdaj izdelujejo deset najmodernejših torpedov, dovršene konstrukcije.

Iz Petrograda poročajo listu „New York Herald“, da je sklenil ministerski svet v Kairu, da se Sueški kanal zapre Rusom in Japoncem.

Perzijski šah je baje sklenil odposlati 30.000 mož na mejo Avganistana.

Namestnik Aleksejev je včeraj brzozjavil carju, da sta bila pri bombardiranju Vladivostoka jedna žena ubita in jeden vojak ranjen.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ je dobilo predsedništvo: od volila pok. Antona Čoša, krčmarja v Gorici, v nominalnem znesku 100 K čistih 62 K 45 h; dr. Treo, odvetnik v Gorici, je podaril z ozirom na novo šolsko stavbo 40 K; Štefa Kinderčev v Gorici v isti namen 20 K.

Srčna hvala!

Umrl je v Trstu v soboto umirovljeni župnik preč. g. Jakob Kocijan.

Italijansko vseučilišče. — Vest, da namerava vlada ustanoviti za zdaj le pravno akademijo v Roveretu ali pa v Tridentu, razburila je vsaj navidezno močno nemške duhove na Tirolskem. Zadnje dni so imeli Nemci v Meranu neki shod, na katerem so protestirali proti temu, da bi ustanovila vlada italijansko vseučilišče v kakom mestecu na južnem Tirolskem.

Volilni imenik za prihodnje dopolnilne mestne volitve se izpostavi dne 21. t. m. pri tuk. magistratu. Izpostavljen bo 4 tedne.

Prememba posesti. — Kakor čujemo, je prodala „Goriška ljudska posojilnica“ jedno v Gosposki ulici se nahajajočih svojih hiš gosp. Breščaku, trgovcu s hišno opravjo, ki ima že sedaj v omenjeni hiši svojo prodajalnico.

Izgređi. — Predpreteklo noč sta redarja Pavlin in Rutar večkrat opominjala brata Miho in Alojzija Simsič in Karola Nanuta, mladeniče, stanujoče v Podturnu, naj bi ne v tako pozni noči upili in razgrajali ter motili nočnega miru. A brezvzpešno. Konečno sta hotela redarja v bližini kavarne „Dogana“ aretirati najhujšega izmed razgrajajočev, namreč 21-letnega Miho Simsiča. Temu pa sta se uprla ne le tovariša Alojzij Simsič in Karol Nanut, marveč prihiteli so jima na pomoč še drugi, nahajajoči se v kavarni. V tem hipu je potegnil redar Rutar iz nožnice sabljo, videč, da je položaj resen. Ali Karol Nanut in Alojzij Simsič hotela sta po sili iztrgati redarju sabljo iz roke. To se pa jima ni posrečilo, ampak bila sta oba ranjena na rokah. Prišlo bi gotovo do hujšega, da ni prišla slučajno mimo vojaška patrolja, ki je razgrajajoče razpršila ter pomagala redarjema, da sta Miho Simsiča aretirala in odgnala v zapor.

Nova župnija. — Duhovnjak Velike Žablje postala je samostalna župnija.

Romanje v Rim. — Z odobrenjem premil. kneza-nadškofa se je sestavil poseben odbor za prihodnje romanje v Rim. Če se oglasi vsaj 250 udeležnikov, preskrbi železniško vodstvo potnikom poseben vlak. Potnina tja in nazaj znaša čez Loreto in Asizi za III. razred 42 lir (okoli 40 K), za II. razred 65.05 lir (okoli 60 kron), za I. razred 91.45 lir (okoli 87 kron). Romanje bodo skoro gotovo teden po veliki noči, ker se bodo vršile v Rimu velike slovesnosti v čast sv. Gregorija s pontifikalno mašo sv. očeta v gregorijanskem petju. — Naproseni so č. g. dušni pastirji, da to objavo razglasijo svojim duhovnjakom ter naznanijo odboru število udeležnikov do 15. marca. — Predsedstvo odbora za Slovence je prevzel preč. g. Ivan Kokošar, župnik pri sv. Ignaciju v Gorici, kamor naj se tozadevna sporočila pošiljajo.

Letošnje vojaške vaje. — Vojno ministerstvo je izdalo odlok, vsled katerega se morajo poljedelci klicati k vjam le ob času, ko ni setve in žetve ter sploh važnejših del na polju. V občeje se ozirati na pridobinske razmere. Kdor bi morda hotel delati vajo letos, mesto prihodnje leto, mu to dovoli dotično dopolnilno poveljstvo. Na prošnje za oproščenje vaj se morajo oblasti na vsak način ozirati, če so iste zadostno utemeljene. V slučaju, da se pri dokazani potrebi prošnja vendarle odkloni, svetujemo isto ponoviti na višjo instanco — poveljstvo 3 voja. Kdor po lastni krivdi zamudi orožno vajo, mora isto nadomestiti, a zato v podaljšani dobi 4 tednov.

Tatvina v cerkvi. — V soboto po noči so ulomili neznani lopovi v cerkev v Ricmanjih. Ukradli so dva ostenzorja, dva kelih in več drugih dragocenih reči. Vrednost ukradenih predmetov ceni se na več tisoč kron.

Koncert „Glasbene Matice“ v Ljubljani dne 12. marca bi se mogel imenovati „slovenski kompozicijski koncert“. Še nikoli ni podala „Glasbena Matica“ slovenskemu koncertnemu občinstvu tako bogatega in zanimivega slovensko-izvirnega programa, kakor je ta za koncert, ki se bo vršil dne 12. t. m. v veliki dvorani „Narodnega Doma“ v Ljubljani. Proizvajale se bodo ponajveč nove in izvirne skladbe naše mlajše generacije slovenskih skladateljev. Pri tem koncertu stopi prvič pred slovensko

koncertno občinstvo velik in izviren kompozicijski talent Anton Sajovic. Njegove skladbe so tako krasne, duhovite in zanimive, da jih bo sprejelo občinstvo gotovo z največjim navdušenjem. Proizvajale se bodo njegovi dve simfonični skladbi za veliki orkester, krasna skladba za ženski zbor z orkestrom, trije peteroglasni mešani a-papella zbori ter več pesmi samospjevov s spremljevanjem klavirja in orkestra. Poleg teh Sajovičevih skladb se bodo pa tudi prvič javno izvajale izvirne skladbe nadarjenega skladatelja dr. Gojmira Kreka, tri pesmi s spremljevanjem klavirja in en mešan zbor. Nadalje se bodo izvajali trije samospjevi s spremljevanjem glasovirja iz vrstnega skladatelja Josipa Prochazke, ki bodo tudi solistično sodeloval kot pianist. Nastopil bode pa tudi slavni moziki zbor „Glasbene Matice“ in izvajal Foersterjev zbor „Povejte, ve planine“, ki je najboljša skladba te vrste, kar se jih je med Slovenci zložilo v zadnjih letih. Solistično bo pri koncertu tudi sodeloval tenorist slovenske opere Stanislav Orželski, ki je zaradi svojega krasnega glasu in izbornega predavanja zelo priljubljen slovenskemu občinstvu. — Kakor rečeno, bo ta koncert tako zanimiv, da bo imelo slovensko koncertno občinstvo užitek, kakoršnega že dolgo ni imelo. — Vstopnice za koncert z običajnimi cenami po 4 K, 3 K, 2 K in stojišča po 1 K se dobijo v trgovini gosp. J. Lozarja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Uradovanje. — Pod tem naslovom piše „Slovenec“: V rokah imamo dokument, ki kaže, kako je stališče našega slovenskega kmeta proti uradam. Izseka nekaj pramljavih smrek in dobi zato 200 K kazni. Kazen se mu diktira po slovensko. To je milostno — za kazni imajo uradi celo tiskane slovenske obrazce. A zraven mu dajo obširen pouk, kako se mora z gozdom gospodariti po postavi, in ta je popolnoma nemški, da, sestavljen v taki grozni uradni nemščini, da ga težko razume učen človek, kamo-li kmet, ki niti nemškega ne zna. Zahtevamo, da vsak urad s slovenskim ljudstvom občuje slovensko. Skrbeli bomo, da se na javni tribuni pribijejo nasprotni slučajji! Če znate pobirati kazni po slovensko, dajte ljudstvu tudi slovenski pravni pouk!

V zatiranje kuge med prašiči. — Tržaški uradni list naznanja, da je gena za prašiče, ki se v tem mesecu pobijejo v Primorju v svrhu zatiranja kuge, določena na 1 K 20 stot. za kilogram.

Italijanska zastava. — V nedeljo zjutraj so zagledali na strehi hotela „Garni“ v Trstu velikansko italijansko trikoloro. Policija jo je takoj odstranila.

Izgređi v Pragi. — V nedeljo predpoludne okoli 11. ure nastalo je po praških ulicah jako živahno. Nastopati so namreč začeli nemški vseučilišniki s svojimi čepicami ter z društvenimi znaki. Tako izvijajoče nastopanje nemških dijakov je Čehe jako razburilo. Prišlo je celo do spopadov. Množica je nemškim dijakom pobrala čepice, ter jih baje tudi oklofutala. Ker se je raznesel glas, da so nemški dijaki nekega češkega dijaka krvavo pretepli, nastala je med množico še večja razburjenost. Policija ni zadostovala, da bi množico pomirila. Nastopiti je moralo vojaštvo. Več oseb je bilo aretiranih.

Poziv za sklad, da se iz njega postavi Juriju Vegi spomenik v deželni stolnem mestu v Ljubljani. — Osrednji odbor za Vegov spomenik v Ljubljani se ujoja obračati s tem pozivom na vse poznavatelje in prijatelje znanosti, da, tudi na vse cenitelje in častitelje junaških činov s prijazno prošnjo, da bi mu dejansko pomagali zbirati deneske in tako izvršiti patrijotično podjetje, čigar pomen ne sega samo čez meje naše ožje domovine, ampak tudi čez meje avstrijske države.

Namen je odboru, poskrbeti za to, da po vsem svetu znani in slavni matematik baron Juri Vega, vitez Marije Terezije reda, prejme v deželni stolnem mestu svoje ožje kranjske domovine, v Ljubljani, dostojen spomenik in da tako domovina častno povrne, kar je že dolgo dolžna odličnemu učenjaku, vrlému branitelju in pospeševalju civilizacije.

Baron Juri Vega, rojen 1. 1754 v Zagorici v Moravski fari na Gorenjskem, sin nepremožnih kmečkih roditeljev, ki je pri topništvu, kamor je prostovoljno vstopil kot „prostak-kanonir“, dosegel častno stopnjo podpolhovnika, je bil zaradi svojega izvrstnega znanstvenega delovanja in zaradi svojih odličnih uspehov na bojnem polju v turških in francoskih vojnah že za svojega življenja deležen obilnih in posebnih časti in odlikovanj. Za njegova doslej ne še prekošana

logaritmično-trigonometrična dela, ki so bila tudi na angleški, francoski, nizozemski in ruski jezik prevedena in izmed katerih je njegova logaritmično-trigonometrična priročna knjiga prišla že v 80. natisu na svetlo in se še vedno uporablja na srednjih in višjih učiliščih vseh kulturnih narodov, so ga učene akademije in učene družbe v Londonu, Berlinu, Gotingu, Pragi, Erfurtu, Mogunciji izvolile za svojega souda.

V svojem svojstvu kot vojak, kot pripadnik staroslavne bombardirske kora se je izkazal zlasti v Lavdonovi vojski pred Belim gradom kot praktičnega artilerista in je odločil, da se je dne 8. oktobra 1789 vdala trdnjava Beli grad, dne 14. novembra 1793. pa je s svojim odločnim postopanjem povzročil, da si je naša vojska osvojila Fort Louis, ter je tako izvršil svoje najsijajnejše junaško dejanje, ki je bil zadje tudi odlikovan z viteškim križem Marije Terezije reda.

Leta 1800. povišan v (avstrijski) baronski stan, je bil Vega leta 1801. kot soud sprejet med deželne stanove vojvodine Kranjske.

Da se tudi že v življenju toliko odlikovanemu vojaku zdaj, ko je preteklo ravno celo stoletje, odkar je padel pod zločinsko roko zavratnega morilca, zagotovi hvaležen spomin na njegova velika znanstvena dela in na njegove sijajne vojaške čine in se mu tako postavi dostojen spomenik v deželni stolnem mestu Ljubljani, se je tukaj ustanovil osrednji odbor, ki se obrača do najširših krogov z uljudno prošnjo, da bi blagovolili materijelno pospeševati to podjetje.

Doneski naj se blagovoljno pošilja na adresu: Blagajnik osrednjega odbora: Gospod Ivan Kramaršič, c. kr. stotnik domobranskega polka št. 27 v Ljubljani.

Grof Waldersee umrl. — Iz Hanovra poročajo, da je v soboto zvečer umrl tam maršal grof Waldersee.

Podraženje žita. — Iz Amerike se poroča, da se snuje tam neko društvo špekulantov, ki ima namen jako povišati cene žita. Res je sicer, da so porabili letos v Zjedinjenih državah več žita, nego prejšnja leta. Ali res je tudi, da je bila zadnja letina veliko bogatejša od prejšnjih.

Navdušenje za Rusijo. — Pred nekimi dnevi sta izginila dva dečka in jedna deklica, vsi trije v starosti kakih dvanajst let in pripadajoči bogatim pariškim družinam. Po dolgem iskanju našli so jih v mestu Melunu. Na policiji, kamor so jih privedli, sta izpovedala dečka, da sta bila namenjena potovati v Mandžurijo, ter so tam pridružili ruskim vojakom. Deklica bi šla istotako z njima a bi na bojnem polju stregla ranjenim vojakom.

Najstarejša gimnazija. — Gimnazija „Karolinum“ v Osnabrücku obhaja od 27. do 29. sept. t. l. 1100 letnico svojega obstoja. Gimnazijo je ustanovil Karol Veliki.

Sestro ustrelila. — V Lvovu je ustrelila vdova živnozdravnika Litticha svojo sestro, ženo profesorja Fredlerja. Pri sodišču je izpovedala, da se ji je sestra preveč smilila, ker je bila neozdravljivo bolna.

Loterijske številke.

5. marca.

Trst	10	1	34	72	38
Linc	77	55	89	18	74

„Posojilnica in hranilnica“ v Ajdovščini registr. zadruga z neomejeno zavezo

VABILO

na

X. redni občni zbor,

ki se bo vršil

v nedeljo dne 20. marca t. l. ob 3. uri popoldne v zadrugnem uradu v Ajdovščini.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega sklepa za leto 1903.
3. Volitev načelstva in pregledovalcev računov.
4. Nasveti.

Za slučaj, da ne pride zadostno število udeležencev, se skliče drugo zborovanje na isti dan ob 1/4 uri popoldne, katero bo sklepčno ne gledé na število zastopanih deležev.

V Ajdovščini, 2. marca 1904.

Načelstvo.

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
„ Sandomingo „	230—	240—
„ Java „	230—	240—
„ Portorico „	280—	300—
„ Ceylon „	290—	300—
Slakdor	69—	71—
Špeh	136—	140—
Petrolij v sodu . . .	41.50	42—
Maslo surovo . . .	180—	190—
Otrobi debele . . .	10.30	11.80
„ drobne . . .	10—	10.50
Turšica	13.80	15—
„ za hrano . . .	12.50	13—
Oves	12.50	14—

Moka ogorska:

št. 0	32—	št. 1	K 30.80	št. 2	K 29.60
„ 3	28.40,	„ 4	27.60,	„ 5	26.60
		št. 6	K 25.40.		

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne kave.

Pokusite! Poštna 5 kg pošiljka 4 K 50 h franco.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

A. Krušič

trgovec in krojaški mojster

Gorica, ulica Gius. Verdi št. 33

naznanja slav. občinstvu, da je dobil ravnokar *sveže angleško in avstrijsko blago* raznih vrst v veliki izbiri za bližajočo spomladno sezono.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

priprava bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštna.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo šte. 5 in podružnica v hiši „Monta“.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno krome nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Zima je tu

pa tudi potreba je tu, kupiti za hišno oziroma lastno potrebo raznega zimskega blaga.

Ponovno se tedaj obrača vdano podpisani do cenj. svojih odjemalcev s prošnjo, da se pri nakupu raznih zimskih potrebščin tudi za naprej blagovolijo obrniti v prvi vrsti na njegovo trgovino, koja nudi cenj. odjemalcem vedno priliko za neprekosljivo ceno in dober nakup vedno svežih in solidnih raznovrstnih pletenin iz bombaža in volne, kakor:

nogavice, rokavice, jopice, srajce, hlače, zimske šerpe, rute, čepice, volno itd. Dalje priporoča še zadnje novosti kakor: raznovrstne kožukovine, zimske čevlje za dame, ruske galoše, dežnike, moderce, bluse, spodnja krila, pasove, predpasnike; jako velika zaloga belega perila za gospode, krasnih ovratnic, lovskih nogavic itd.; zadnje novosti mičnih okraskov za obleke, razne svile, žamet, pliš, fodre itd.; vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7.

„Narodna tiskarna“ priporoča vizitnice.

Trskino (štokfiševo) jetrno olje.

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravno-rumene barve po K 1.40, bele barve po K 2.

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nerovni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se zdravejo v kratkem času in z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost in splošna slabost.

Cena ene steklenice 1 K 40 v.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kemičnem laboratoriju predno se napolnijo steklenice, zato zamorem jamčiti svojim častitim odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolletti-jeva pijača iz kine in železa,

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim jetrnim oljem in izborno sredstvo za malokrvne.

Ena steklenica stane 1 K 60 v.

Lekarna

CRISTOFOLETTI,

v Gorici, na Travniku.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“

Cigoj & Nemeč

veletržca z vini

v Gorici, Passaggio Edling št. 5, V. Municipio št. 1 in 5.

priporočata svojo zalogo izbornih črnih in belih vin iz najboljših istrskih, vipavskih in brislih kletij.

Prodajata od 56 l. naprej.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu

Anton Fon,

klobučar in gostilničar, Semenška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

iii

Kleparska delavnica v Rabatišču št. 10

Podpisani se toplo priporočata svojim rojakom v mestu in na deželi za izdelovanje vseh kleparskih izdelkov, kakor: cevij za vodo, žlebe za stavbe, kuhinjske priprave itd. Prevzema tudi vsako popravilo po zmernih cenah. Zagotavlja točno in solidno postrežbo udani

R. Forcessin, klepar.

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevsdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 6% in na vkuplžbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravnili po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.